

PRAKTINĖS INSTRUKCIJOS

PRAŠYMAI TAIKYTI LAIKINĄSIAS APSAUGOS PRIEMONES¹

(Teismo reglamento 39-a taisyklė)

Remiantis Teismo reglamento 39-a taisykle, Teismas gali taikyti laikinąsias apsaugos priemones ir jos yra privalomos tai valstybei, kurios atžvilgiu yra pritaikytos.

Laikinosios apsaugos priemonės yra taikomos tik išimtiniais atvejais. Teismas taiko šias priemones valstybės narės atžvilgiu tik tada, kai išnagrinėjus visą susijusią informaciją yra pagrindo manyti, jog priemonių nepritaikius pareiškėjui kils neišvengiama ir nepataisoma žala.

Pareiškėjai ar jų atstovai², pateikiantys prašymą taikyti laikinąsias apsaugos priemones pagal Teismo reglamento 39-ą taisyklę, turi laikytis žemiau nurodytų reikalavimų.

I. Informacija, pagrindžianti prašymą

Prašyme Teismui privalo būti nurodytos jo priežastys. Pareiškėjas turi aiškiai nurodyti, kuo grindžiama jo/jos baimė, nurodyti jam/jai galimai gresiančio pavojaus pobūdį bei Konvencijos nuostatas, kurios gali būti pažeistos.

Nepakanka vien tik pateikti nuorodą į argumentus, pateiktus kituose dokumentuose ar nacionalinių teismų bylose. Prie prašymo privalo būti pridėti visi jį pagrindžiantys dokumentai, susiję nacionalinių teismų ar kitų institucijų sprendimai bei kita medžiaga, pagrindžianti pareiškėjo prašymą.

Prašymai, pateikti be juos pagrindžiančios informacijos, paprastai nebus Teismo nagrinėjami. Teismas nebūtinai susisieks su pareiškėjais, kurių prašymai pateikti be visos reikiamos informacijos.

Tais atvejais, kai byla jau nagrinėjama Teisme, turi būti nurodomas jai suteiktas numeris.

Jei prašymas yra susijęs su ekstradicija ar išsiuntimu į kitą valstybę, būtina nurodyti numatomą išsiuntimo datą ir laiką, pareiškėjo adresą ar sulaikymo vietą bei bylos numerį. Apie šių faktų (išsiuntimo datos ar laiko, adreso ir kt.) pasikeitimą reikia kuo skubiau pranešti Teismui.

Jei įmanoma, prašymas turi būti pateiktas viena iš oficialių Auštosios Susitariančios Šalies kalbų.

Priimdamas sprendimą dėl laikinųjų apsaugos priemonių Teismas tuo pat metu gali nuspręsti ir dėl bylos priimtimumo.

¹ Patvirtinta 2003 m. kovo 5 d., pakeista 2009 m. spalio 16 d. ir 2011 m. liepos 7 d. Teismo pirmininko sprendimu pagal Teismo reglamento 32-ą taisyklę.

² Labai svarbu, kad būtų pateikta visa kontaktinė informacija.

II. Prašymai pateikiami EŽTT 39-os taisyklės svetainėje, faksu arba paštu

Prašymai dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo turi būti pateikiami EŽTT 39-os taisyklės svetainėje arba siunčiami faksu ar paštu³. Teismas nenagrinės prašymų, atsiųstų elektroniniu paštu. Jei prašymas pateikiamas faksu ar paštu, jo viršuje turi būti nurodyta (paryškintu šriftu):

„Rule 39 – Urgent

Kontaktinis asmuo (vardas, pavardė ir kontaktiniai duomenys): ...

[Išsiuntimo ar ekstradicijos atvejais]

Išsiuntimo data, laikas ir valstybė, į kurią išsiunčiama: ...”

III. Prašymų pateikimas laiku

Prašymas taikyti laikinąsias apsaugos priemones turi būti pateikiamas kuo skubiau po galutinio nacionalinės institucijos sprendimo, kad Teismas ir Kanceliarija turėtų pakankamai laiko jam išnagrinėti. Išsiuntimo ar ekstradicijos atvejais Teismas gali nespėti išnagrinėti prašymų, kurie bus gauti vėliau nei likus vienai darbo dienai iki planuojamo išsiuntimo⁴.

Tais atvejais, kai galutinis nacionalinės institucijos sprendimas bus priimtas netrukus ir gali būti įvykdytas nedelsiant, ypač išsiuntimo ar ekstradicijos atvejais, pareiškėjai ar jų atstovai turėtų pateikti prašymą dėl laikinųjų apsaugos priemonių nelaukdami šio sprendimo priėmimo, aiškiai nurodydami datą, kada jis bus priimtas, ir kad prašymas taikyti laikinąsias priemones yra pateikiamas tam atvejui, jei galutinis nacionalinės institucijos sprendimas būtų pareiškėjo nenaudai.

IV. Nacionalinėje teisėje numatytos priemonės su stabdomuoju poveikiu

Teismas nenagrinėja nacionalinių teismų sprendimų apeliacine tvarka. Išsiuntimo ar ekstradicijos atvejais pareiškėjai, prieš pateikdami Teismui prašymą taikyti laikinąsias apsaugos priemones, turi pasinaudoti nacionalinėje teisėje numatytomis priemonėmis, galinčiomis sustabdyti išsiuntimo procedūrą. Jei pareiškėjas turi galimybę pasinaudoti tokiomis priemonėmis, Teismas netaikys 39-os taisyklės išsiuntimui sustabdyti.

V. Tolesni veiksmai

Pareiškėjai, besikreipiantys dėl laikinųjų priemonių taikymo pagal 39-ą taisyklę, turi atsakyti į Teismo Kanceliarijos laiškus. Jei priemonės nebuvo pritaikytos, pareiškėjai turi informuoti Teismą, ar jie pageidauja, kad jų prašymas būtų toliau nagrinėjamas. Jei priemonės buvo pritaikytos, pareiškėjai turi nuolat ir laiku informuoti Teismą apie bet kokio valstybės viduje vykstančio proceso eigą. Nevykdant šios pareigos, byla gali būti išbraukta iš Teisme nagrinėjamų bylų sąrašo.

³ Atsižvelgiant į prašymų skubų pobūdį, jie neturi būti siunčiami paprastu paštu.

⁴ Valstybinių ir kitų švenčių, kurių metu Teismo Kanceliarija nedirba, sąrašas skelbiamas Teismo svetainėje: <https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=contact&c=>